

УДК 37.013.77

МАЙБОРОДА Артем Олександрович,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри фізико-хімічних основ розвитку та гасіння пожеж,
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв
Чорнобиля
e-mail: mayboroda101@gmail.com

ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЙНОГО КОМПОНЕНТУ АКМЕОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КУРСАНТА

На шляху до високих результатів у професійній діяльності майбутньому фахівцеві ще в умовах навчання у вищому навчальному закладі необхідно оволодіти акмеологічною компетентністю, стрижнем якої є розвинена акмеологічна мотивація.

Невід'ємним компонентом акмеологічної компетентності (комплексна характеристика, курсанта вищого навчального закладу, що відображає сформованість акмеологічних мотивів, цінностей, знань, умінь, навичок, важливих особистісно-професійних якостей; забезпечує оволодіння способами саморозвитку, самовдосконалення для ефективного розв'язання складних завдань і непередбачуваних ситуацій в особистісній і професійній сферах життєдіяльності) є мотиваційний. До структури зазначеного компонента входять мотивація саморозвитку, самореалізації, самовдосконалення, досягнення успіху, розвитку професійної і акмеологічної спрямованості, набуття професійної майстерності. Мета статті полягає в теоретичному аналізі змісту мотиваційного компонента акмеологічної компетентності курсантів та практичній перевірці шляхів його формування.

У процесі дослідження нами використовувались теоретичний і порівняльний аналізи, пряме та опосередковане спостереження, діагностичні методики (мотивація професійної діяльності (К. Замфір), досягнення успіху і боязнь невдачі (О. Реан); тести самооцінки мотивації курсантів; узагальнення. Організація і проведення експериментального дослідження передбачало проведення констатувального, формувального, контрольного етапів. Результати вхідної діагностики надали можливість виявити переважно середній та низький рівні мотивів досягнення успіху, успішності в професії, сформованості внутрішньої мотивації на досягнення «акме»; дефіцит акмеологічних знань, умінь щодо розвитку акмеологічної мотивації, що необхідні в досягненні професійних і особистісних вершин. Робота з розвитку та формування акмеологічної мотивації курсантів здійснювалась завдяки використанню низки форм і методів: зустрічі, діалоги, дискусії, заняття «Акмеологічної школи», мотиваційного тренінгу, що мали позитивно вплинути на курсантів з метою появи інтересу до роботи над розвитком акмеологічних мотивів.

За результатами контрольного експерименту виявлено, що кількість курсантів ЕГ з достатнім рівнем розвитку зросла на 8,7%, з високим рівнем – на 5%. У КГ показники залишились без змін.

Ключові слова: професійна підготовка; вищий навчальний заклад; майбутній фахівець пожежної безпеки; акмеологічний підхід; акмеологічна компетентність; мотив; мотивація; мотиваційний компонент акмеологічної компетентності.

Постановка проблеми. Акмеологічний підхід до вивчення професійної компетентності майбутніх фахівців пожежної безпеки акцентує увагу на необхідності

оволодіння ними акмеологічною компетентністю, що визначається як комплексна характеристика, курсанта вищого навчального закладу та відображає сформованість акмеологічних мотивів, цінностей, знань, умінь, навичок, важливих особистісно-професійних якостей; забезпечує оволодіння способами саморозвитку, самовдосконалення для ефективного розв'язання складних завдань і непередбачуваних ситуацій в особистісній і професійній сферах життєдіяльності [1]. На шляху до високих результатів у професійній діяльності майбутньому фахівцеві ще в умовах навчання у вищому навчальному закладі необхідно оволодіти акмеологічною компетентністю, стрижнем якої є розвинена акмеологічна мотивація.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як доведено науковцями (І. Бех, О. Леонт'єв, О. Реан та іншими), мотивація – складний багаторівневий регулятор життєдіяльності людини, що інтегрує її провідні цілі, мотиви, установки, цінності, інтереси, тощо. Значною мірою мотивація зумовлює загальну спрямованість особистості на професійну діяльність. Основними складовими мотивації є мотиви (мотив від фр. *motif* – приводити в рух, спонукання до дії, пов'язане із задоволенням потреб суб'єкта; усвідомлювана причина, що лежить в основі вибору дій і вчинків особистості (інстинкти, інтереси, цілі, установки, ідеали, потяги, емоції, спрямовані на певний об'єкт, тощо) [2, с. 264]. Є. Ільїн визначає мотивом те, що спонукає людину на діяльність, спрямовує її на задоволення певної потреби [3, с. 4]. Л. Божович, А. Маркова мотивами називають зовнішні, чи внутрішні спонукання людини до активної діяльності під час досягнення індивідуальних та спільних цілей, які лежать в основі мотивації [4; 5]. Поняття мотивації розглядаємо зі запропонованих науковцями позицій: а) становлення системи факторів, що детермінують поведінку людини (А. Адлер, В. Франк та ін.); б) стимулювання і підтримки поведінкової активності на певному рівні (Х. Хекхаузен та ін.).

Невід'ємним компонентом акмеологічної компетентності є мотиваційний. Він являє собою сукупність мотивів до професійної діяльності у складних умовах, до вирішення життєвих ситуацій і труднощів різного рівня складності, до успіху та самовдосконалення. Проблема мотивації, професійної мотивації була і є об'єктом досліджень психологів і педагогів Є. Ільїна, О. Леонт'єва, О. Реана; А. Маслоу, Х. Хекхаузена та ін. Науковці зазначають, що мотивація є рушійним чинником розвитку особистості у процесі професійної діяльності. Так, С. Єрохін, І. Нікітін, Ю. Нікітін відводять значну роль професійній мотивації студентів як фактору конкурентоздатності на ринку праці [6].

Узагальнюючи вищесказане, відзначимо, що процес мотивації може бути представлений такою лінійною схемою: «хочу» виконувати діяльність, що веде до «знаю» і має супроводжуватися одержанням сукупності загальнонаукових, спеціальних знань, професійних якостей, необхідних фахівцю; «маю» веде до оволодіння й ефективного застосування професійних умінь та до «умію» і «дію», що спонукає до виконання діяльності, яка базується на сформованості практичних умінь, навичок, розвинених у процесі навчання та закріплених на практиці. Мотивація фахівця включає соціальну активність, професійні ідеали, цінності, особистісну спрямованість на діяльність у сфері цивільного захисту людини, професійного обов'язку, честі і гордості за свою професію, потреби в особистісно-професійному саморозвиткові, ставлення майбутнього фахівця до себе як до суб'єкта професійної діяльності [1, с. 142].

Мета статті полягає в теоретичному аналізі змісту мотиваційного компоненту акмеологічної компетентності курсантів та практичній перевірці шляхів її формування.

Виклад основного матеріалу. Дослідженню мотиваційного компоненту акмеологічної компетентності (далі АК) присвячено низка праць. Так, у процесі аналізу праць учених: Ю. Артемова, І. Дроздова, С. Макарова, А. Маркової, О. Селезньової та ін. визначено структурні складові АК. Дослідники І. Беспалов, С. Макаров, С. Нікіфоров у моделі АК керівника державної служби виділили мотиваційно-особистісний, когнітивний, операціональний компоненти; І. Дроздов виокремив психолого-акмеологічний, методичний, соціально-психологічний, управлінський компоненти АК суб'єктів політики та ін. [9];

О. Селезньова виділила когнітивний, мотиваційно-цільовий, емоційний, операціональний компоненти [10]; О. Бородуліна, Є. Каган, А. Портнова серед компонентів АК педагога назвали мотиваційний, інструментально-операціональний, перцептивно-регулятивний, рефлексивно-оцінювальний. Важливою, в контексті нашого дослідження, є думка С. Макарова, який вивчав АК кадрів управління та виділив у її структурі когнітивний компонент (система знань в галузі самовдосконалення, самоактуалізації, самореалізації в різних сферах життєдіяльності); операціональний компонент (уміння і навички самопізнання та саморегуляції); мотиваційно-особистісний компонент (акмеологічні мотивація, здібності, готовність до саморозвитку), особистісні характеристики як-от: сміливість, витривалість, чесність, працездатність, стриманість, оптимізм, впевненість у собі, ініціативність, ентузіазм у діяльності. Така структура АК в основі якої лежать акмеологічні знання, мотивація, здібності, на думку дослідника, забезпечить успішність розв'язання проблемних професійних ситуацій фахівців [11]. Отже, зазначене надає можливість стверджувати про наявність у різних моделях АК мотиваційного компоненту та його першозначимість по відношенню до інших структурних складових.

Аналізуючи наукові праці з даного питання, ми виявили, що вперше предметно зміст мотивації АК вивчав Ю. Артемов. Учений обґрунтував положення про соціально-спрямований характер мотивації АК; визначив її різницю у порівнянні з мотивацією досягнення та самореалізації; виділив ієрархію мотивів (мотиви оволодіння, рефлексії, застосування) [11].

Як бачимо мотиваційний компонент АК вважається одним із провідних у її структурі. Зазначимо, що акмеологічна мотивація визначається як здатність включатися в діяльність більш високого рівня, проявляти інтерес, ініціативу, відповідальність за успіх в життєдіяльності. Дослідники АК А. Маркова, С. Макаров, О. Селезньова вважають, що до структури зазначеного компоненту входять акме-мотивація, акме-здібності, готовність до саморозвитку. Вони виділяють у змісті акме-мотивації: мотивацію відносної автономності та незалежності окремої людини в ході індивідуального розвитку – мотивація самоздійснення, до якої входять мотивація самоактуалізації, мотивація самореалізації, мотивація самовдосконалення, мотивація творчості, до якої у свою чергу входять мотивація творчого внеску в професію, мотивація творчості у відносинах, мотивація творчості в саморозвитку. Вивчаючи АК фахівців фізичного виховання Т. Дерека виокремлює акме-мотиваційну компоненту такої компетентності та її особливості.

Беручи до уваги розуміння акмеологічної мотивації різними дослідниками, вважаємо, що на перший план серед акмеологічних мотивів варто висунути мотиви досягнення успіху, саморозвитку і самовдосконалення, розвитку професійної і акмеологічної спрямованості, досягнення неординарних результатів у діяльності та набуття професійної майстерності.

З метою вивчення акмеологічної мотивації майбутніх фахівців пожежної безпеки нами було здійснено експериментальне дослідження, в якому брали участь курсанти, 2–4 курсів Інституту пожежної безпеки, які навчаються за спеціальністю «пожежна безпека». Учасників дослідження розподілено на 2 групи: контрольну (КГ) – 71 курсант і експериментальну (ЕГ) – 74 курсанти.

Під час діагностики нами використовувались методики (мотивація професійної діяльності (К. Замфір); досягнення успіху і боязнь невдачі (О. Реан); спеціально розроблені тести самооцінки та експертної оцінки мотивації курсантів на саморозвиток, розвиток професійної і акмеологічної спрямованості, досягнення неординарних результатів у діяльності, набуття професійної майстерності).

Опитування курсантів обох груп із питання зацікавленості власним розвитком мотиваційної сфери виявило, що 72,1% з них вважає це питання одним з головних завдань підготовки до професійної діяльності; 26,8% – другорядним завданням; решта респондентів взагалі нічого не відповіла на питання. Серед складнощів, які заважають у досягненні найвищих рівнів особистісно-професійного розвитку, респонденти назвали: «недостатній рівень мотивації на досягнення успіху в професійній діяльності, на саморозвиток і

самовдосконалення», «низький престиж професійної діяльності», «великі фізичні навантаження», «професійне вигорання», «невисокий рівень сформованості необхідних для професійної діяльності якостей, здібностей і умінь». Організація і проведення вхідної діагностики надали можливість виявити переважно середній та низький рівні орієнтованості на розвиток акмеологічної мотивації, необхідної для досягнення професійних і особистісних вершин, самовдосконалення, на прагнення до успішності в професії, сформованості внутрішньої мотивації на досягнення «акме».

Одержані результати спонукали нас до пошуку та вибору шляхів розвитку і формування акмеологічної мотивації. Формування акмеологічної мотивації спрямовувалось на проходження трьох етапів: 1) розвиток мотивів успіху, внутрішніх мотивів прагнення до успішності в професії, прийняття рішень на саморозвиток, самовдосконалення; 2) розвиток мотивів планування процесу самовдосконалення; 3) розвиток мотивів на реалізацію планів і програм саморозвитку та самовдосконалення, використання методів формування акмеологічної мотивації в процесі професійної підготовки.

Важливо відзначити, що реалізація механізмів розвитку мотивації здійснювалася на основі акмеологічних принципів: розвитку, оптимізації, врахування індивідуальних особливостей, активності.

Робота з формування акмеологічного компоненту АК була спрямована на розвиток внутрішньої мотивації щодо задоволення обраною професією та мотивації до успіху, визначення плану професійно-особистісного самовдосконалення з подальшою реалізацією його на практиці і стажуванні в межах навчально-методичної роботи ВНЗ.

Значна роль в одержанні позитивних результатів експериментальної роботи належала вибору та використанню низки форм і методів, серед яких варто виділити дистанційні заняття «Акмеологічної школи», зустрічі, діалоги, дискусії, творчі заняття, портфоліо, ознайомлення з досвідом авторитетних фахівців, які досягли значних вершин у різних сферах життєдіяльності щодо вибору акмеологічної мотивації, професійні ситуації акмеологічного змісту, мотиваційний тренінг. Зазначені способи мали викликати інтерес, бажання до формування акмеологічних мотивів.

Розвиток акмеологічних мотивів відбувався у процесі вироблення позитивного ставлення курсантів до формування мотивів досягнення успіхів під час вивчення соціально-гуманітарних дисциплін, на заняттях «Акмеологічної школи», під час виховних заходів у навчальних взводах. Робота з курсантами спрямовувалась на вироблення власної точки зору; формування мотивів досягнення статусу успішного суб'єкта в процесі навчання, на виявлення мотивів досягнення успіху, досягнення конструктивних і позитивних результатів діяльності, позитивного ставлення до обраної професії, розвитку творчості у професійній діяльності, активності в діяльності. Вироблення системи внутрішніх мотивів (задоволення пізнавальних потреб у процесі навчання, потреб аналізувати власні думки, поведінку, дії інших людей) передбачало особисту відповідальність за успіх справи; надання переваги ситуаціям зі зворотним зв'язком про результати навчальної та інших видів діяльності, виконання конкретної справи; знаходження прийомів, які сприятимуть досягненню, поставлених цілей і завдань.

Дієвим у роботі з розвитку акмеологічних мотивів стало проведення мотиваційного тренінгу. Метою тренінгу було усвідомлення курсантами ролі мотивації у навчанні, практичній діяльності, спілкуванні, взаємодії в колективі підрозділу. Організація роботи з самомотивації курсантів на розкриття внутрішнього потенціалу передбачала ознайомлення з основними положеннями теорії мотивації, проведення дискусій на теми: «Роль мотивації в досягненні успіхів у навчанні», «Самомотивація в професійній діяльності», проведення системи занять із розвитку мотивації, самооцінки, спрямованості на успіх, під час яких розглядалися очікування учасників щодо подальшої роботи з актуалізації мотивів саморозвитку та самовдосконалення.

Метод спостереження та аналізу за практичною діяльністю курсантів ЕГ дозволив виявити підвищення рівня мотивації до професійної діяльності у курсантів цієї групи. Діагностика внутрішньої мотивації курсантів ЕГ виявила, що вона достатньою мірою виражена у більшій половини опитаних; у третини з опитаних КГ виявлено слабку спрямованість на акмеологічний розвиток. Серед курсантів ЕГ, вмотивованих на роботу за фахом, виявилась переважна кількість (82,7 %). З'ясовано, що вони виявляють прагнення до досягнення позитивних результатів власної діяльності.

Курсанти ЕГ виявили значний інтерес до вивчення тем, розроблених у рамках навчально-методичного доповнення до навчальних дисциплін гуманітарного та професійно-практичного циклу: «Теоретико-методичні проблеми АК», «Психолого-педагогічні основи формування АК», «Соціально-психологічні механізми формування АК», «Технологічні особливості формування АК», які надавали можливість дізнатися про потенціал власного професійного і особистісного розвитку, особливості інтерактивного спілкування, використання акмеологічних методів у навчальній діяльності та заняттях «Акмеологічної школи».

На перших етапах цей інтерес був ситуативним, а в подальшому набув характеру стійкої акмеологічної спрямованості. Важливим показником становлення професійних мотивів, інтересів і ціннісних орієнтацій стала якість виконання індивідуальних завдань. Варто зазначити, що збільшилась кількість курсантів, які брали участь у науково-дослідницькій роботі (участь у інститутських, міжвузівських та міжнародних конференціях).

Використання мотиваційного тренінгу як способу актуалізації мотивів саморозвитку і саморозкриття курсантів стимулювало їх до усвідомленого планування роботи із саморегуляції.

Проведення повторної діагностики з вивчення рівня сформованості показників акмеологічної мотивації за допомогою вищезазначених методик і тестів у респондентів КГ та ЕГ дозволило виявити групи курсантів, які орієнтовані на успіх і на невдачу. Так, з'ясовано, що в обох групах є представники таких типів мотивації. Так, мотивовані на успіх курсанти, за нашим спостереженням, стали більш активними, ініціативними; наполегливими у досягненні мети; схильними до планування свого майбутнього; стійкими перед перешкодами та невдачами.

Серед опитаних учасників ЕГ виявлено значну кількість курсантів з тенденцією мотивації на успіх, саме такі особи починаючи справу, спрямовували всі зусилля на досягнення конструктивних, позитивних результатів. Порівняння одержаних результатів сформованості акмеологічних мотивів до і після експерименту (рис. 1; 2) засвідчили позитивні зміни у курсантів ЕГ.

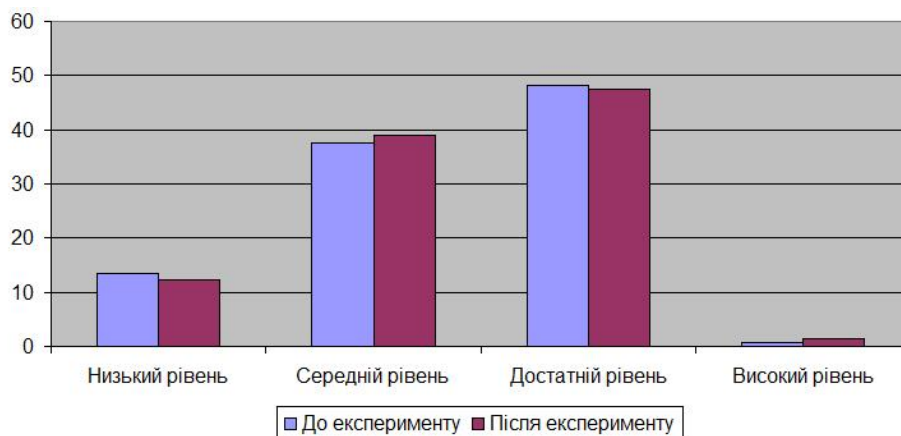

Рис. 1. Розподіл курсантів КГ за рівнями сформованості мотиваційного компоненту АК на початку та наприкінці експерименту

За результатами конторольного експерименту виявлено динаміку змін у сформованості мотиваційного компоненту АК курсантів. Так кількість курсантів ЕГ з достатнім рівнем розвитку зросла на 8,7%, з високим рівнем – на 5%, у порівнянні з КГ.

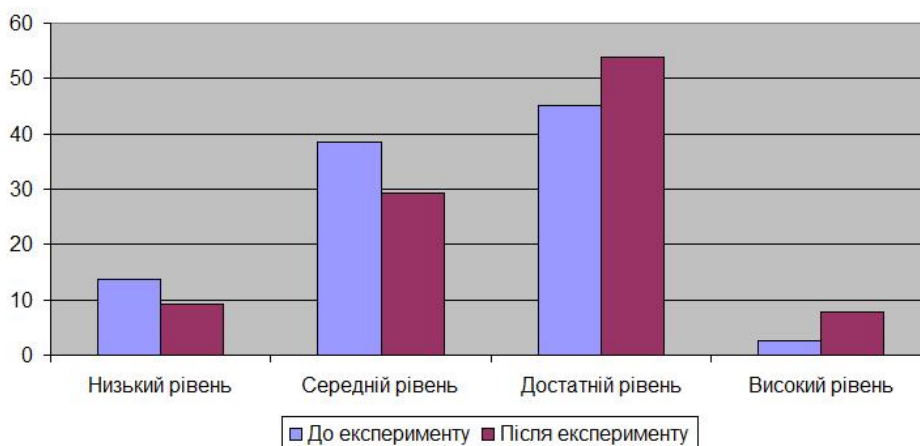

Рис. 2. Розподілу курсантів ЕГ за рівнями сформованості мотиваційного компоненту АК на початку та наприкінці експерименту

У певної частини курсантів КГ виявлено відсутність стійкої мотивації щодо вдосконалення наявних знань, умінь і навичок. На їх думку, робота з формування АК є малоефективною, на неї даремно витрачати власний час і ресурси.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Отже, за результатами експериментального дослідження зроблено такі узагальнення: розвиток акмеологічної мотивації курсантів ЕГ відбувся за рахунок керівництва акмеологічними принципами; використання комплексу форм і методів акмеологічного мотиваційного розвитку; впровадження мотиваційного тренінгу.

Список використаної літератури

1. Майборода А.О. Формування акмеологічної компетентності майбутнього фахівця оперативно-рятувальної служби цивільного захисту у процесі професійної підготовки : дис.... канд. пед. наук: спец. 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти / А.О. Майборода. – Черкаси., 2014. – 182 с.
2. Шапар В. Б. Психологічний тлумачний словник / В. Б. Шапар. – Х. : Прапор, 2004. – 640 с.
3. Ильин Е. П. Мотивация и мотивы / Е. П. Ильин. – СПб : Питер, 2003. – 512 с.
4. Божович Л. И. Формирование личности в детском возрасте / Л. И. Божович. – СПб : Питер, 2008. – 398 с.
5. Маркова А. К. Формирование мотивации учения / А. К. Маркова, Т. А. Матис, А. Б. Орлов. – М. : Просвещение, 1990. – 138 с.
6. Єрохін С. А. Концепція професійної мотивації студентів як фактору конкурентності на ринку праці / Єрохін С.А., Нікітін Ю.В., Нікітіна І.В. // Юридична наука. – 2011. – №1. – 20 с.
7. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижений / Х. Хекхаузен. – СПб. : Речь, 2001. – 240 с.
8. Реан А. А. Психология и педагогика / А. А. Реан, Н. В. Бордовская, С. И. Розум. – СПб. : Питер, 2000. – 432 с.
9. Дроздов И. Н. Развитие психолого-акмеологической компетентности субъекта оценки и отбора персонала : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.13 – психология развития, акмеология / И. Н. Дроздов. – М., 1998. – 24 с.
10. Селезнёва Е. В. Развитие акмеологической культуры личности / под ред. А. А. Деркача. – М. : Изд-во РАГС, 2004. – 260 с.
11. Макаров С. В. Психолого-дидактические условия и факторы формирования акмеологической компетентности кадров управления : автореф. дис. ... канд. психол. наук : спец. 19.00.13 – психология развития, акмеология / С. В. Макаров. – М., 2004. – 21 с.
12. Артемов Ю.С. Мотивация акмеологической компетентности управленцев : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.13 – психология развития, акмеология / Ю.С. Артемов. – М., 2002. – 25 с.

References

1. Mayboroda, A.O. (2014). Acmeological Competence Formation of future Specialist of Rescue Service in the Process of Professional Training. (Ph.D Dissertation). Thesis. Cherkassy. (in Ukr.).
2. Shapar, V.B. (2004). *Psychological explanatory dictionary*. Kharkiv: Flag. (in Ukr.).
3. Ilin, E.P. (2003). *Motivation and motives*. St. Petersburg: Piter. (in Rus.).

4. Bozhovych, L.I. (2008). *Formation of Personality in children's age*. St. Petersburg: Piter. (in Rus.).
5. Markova, A.K., Matis, T.A., Orlov, A.B. (1990). *Formation of motivation learning*. Moscow: Education. (in Rus.).
6. Erokhin, S.A., Nikitin, Y.V., Nikitina, I.V. (2011). Concept of professional motivation of students as a factor of competition on a labour market. *Juridical science*, 1, 20.
7. Khekkhausen, Kh. (2001). *Psychology of motivation of achievements*. St. Petersburg: Speech. (in Rus.).
8. Rean, A.A., Bordovskaia, N.V., Rosum, S.I. (2000). *Psychology and pedagogic*. St. Petersburg: Piter. (in Rus.).
9. Drozdov, I.N. (1998). Development of psychological and acmeological competence of subject of estimation and selection of personnel. (Ph.D Dissertation). *Thesis*. Moscow. (in Rus.).
10. Selezneva, E.V. (2004). Development of acmeological culture of personality. In A.A. Derkach (Ed.). Moscow: Release RAGS. (in Rus.).
11. Makarov, S.V. (2004). Psychological and didactical terms and factors of formation the acmeological competence of management shots. (Ph.D Dissertation in Psychology). *Thesis*. Moscow (in Rus.).
12. Artemov, Y.S. (2002). Motivation of acmeological competence of managers: abstract of thesis of psychological sciences. (Ph.D Dissertation in Psychology). *Thesis*. Moscow (in Rus.).

MAYBORODA Artem,

Ph.D., Associate Professor,
Cherkasy Institute of Fire Safety named after Chernobyl Heroes,
e-mail: mayboroda101@gmail.com

FORMATION OF MOTIVATIONAL COMPONENT OF A CADET'S ACMEOLOGICAL COMPETENCE

Abstract. *Introduction.* On a way to high results in professional activity it is necessary to the future specialist in the conditions of studies in higher educational establishment to own an acmeological competence by the ground of which is developed acmeological motivation.

Purpose. The inalienable component of acmeological competence (complex description of cadet of higher educational establishment, that represents formed acmeological motives, values, knowledge, abilities, skills, important personality-professional qualities; provides the self-development methods, self-perfection for the effective solution of difficult tasks and unforeseeable situations in the personality and professional spheres of vital functions) is motivational one. The structure of marked component includes motivation of self-development, self-realization, self-perfection, achievement of success, development of professional and acmeological direction, acquisition of professional mastery. The aim of the article is theoretically to analyze the content of motivational component of acmeological competence of cadets and practical verification of ways of its forming.

Methods. In the process of research we were use theoretical and comparative analyses, direct and mediated supervisions, diagnostic methodologies (motivation of professional activity (of K. Zamfir), achievement of success and dread of failure (of O. Rean); tests of self-assessment of motivation of cadets; generalization.

Results. Organization and realization of experimental research envisaged realization of constant, forming, control stages. The results of initial diagnostics gave possibility to educe mainly middle and low levels of motives of achievement of success, success in profession, formed of internal motivation on the achievement of "acme"; lack of acmeological knowledge, abilities to development the acmeological motivations that is needed in the achievement of professional and personality tops.

Originality. Work in development and forming the acmeological motivation of cadets came true due to the use of row of forms and methods: meetings, dialogues, discussions, lessons in "acmeological school", motivational training, that must positively influence on cadets with the aim of appearance of interest to work on the development of acmeological reasons.

Conclusion. According to the results of control experiment is educed that the amount of cadets of EG with the sufficient level of development grew on 8,7%, with a high level – on 5%. In CG indexes remained without changes.

Key words: professional preparation; higher educational establishment; future specialist of fire safety; acmeological approach; acmeological competence; motive; motivation; motivational component of acmeological competence.

Одержано редакцією 20.01.2017
Прийнято до публікації 22.01.2017